

Isten igazságának kettős természete

Robert Govett

Szívesen és nagy haszonnal elmélkedünk azon, hogy a Szentírás isteni igazsága milyen harmonikus és egységes egésznek alkot. Olyan sok szerző tollából, olyan eltérő körülmények között, egymástól olyan távoli időszakokban íródott a Biblia, mégis egyetlen hatalmas témáról szól.

Nem szabad azonban megfélekednünk arról – ahogyan tagadnunk sem szabad –, hogy oldalain folyamatosan egymásnak látszólag ellentmondó igazságok domborodnak ki. Jelen írás célja, hogy minél világosabb módon az olvasó elé tárjon ezekből valamennyit.

A Szentírás kettős természetű igazsága az egyik erőteljes érv mellett, hogy a Biblia nem ember műve. Az emberi elme dicsősége abban rejlik, hogy *egységet* képes alkotni. Arra törekszik, hogy különböző, egymástól eltérő eredményeket egyetlen közös alapelvekre vezessen vissza; hogy minden kétértelműségtől, félreérthetőségtől megtisztítsa ezeket; hogy megmutassa, a különböző megjelenési formák mögött mégis ugyanaz az egy törvény húzódik. Bármilyen, ami ennek a teljességnek az útjában áll, azt vagy kikerüli, vagy tagadja, mint olyat, ami felfedezésének dicsőségét vagy hatékonyságát rontja.

Istennél azonban ez nem így van. A természetben Isten folyamatosan két egymással látszólag ellentétes alapelv mentén cselekszik. Mi tartja meg a bolygók csodálatos rendben történő mozgását a Nap körül? Nem egyetlen erő, hanem kettő – két erő, mely az anyag minden egyes részecskéjét ugyanabban a pillanatban mindig egymással ellentétes irányban húzza. Hagyjuk meg csak az egyiket, és Földünk azonnal kiröpül végtelen űrbe. Adjunk korlátlan hatáskört a másiknak, és a bolygó hamarosan beolvad a Napba. A két erőhatás között azonban harmóniában halad a maga útján. Hogyan történik az élet fenntartása? Két ellentétes minőségű, gáz halmazállapotú anyag segítségével. Ha csak az egyiket lélegeznénk be, az hamar halált okozna a felgyorsult és erőteljes anyagcsere-folyamatoktól; ha pedig a másik vegyítetlen légkörébe kerülnénk, néhány perc alatt kioltódna az élet. Testünk folyamatosan két ellentétes erő hatásának van kitéve – az egyik által az izmok, a vér és a csontok sejtjei folyamatosan szétesnek és kiürülnek, a másik által azonban a bekerült anyagokból folyamatosan új sejtek képződnek. Miből áll a só, amelyet megeszünk? Két olyan anyagból, melyek közül bármelyik halálos lenne önmagában.

Nincs tehát semmi meglepő abban, ha két, látszólag ellentétes alapelv található egymás mellett a Bibliában. „Egység a többszörösségben, többszörösség az egységben” – ez a fő alapelv, melyen a világ és amelyen a Biblia is felépül.

Szeretnék bemutatni néhányat az egymásnak látszólag ellentmondó tanokból. Ezek legtágabb és legnyilvánvalóbb területe az igazság két olyan rendszerén belül található, melyeket kálvinizmusnak és arminianizmusnak nevezünk.

I. Néhány igeszakasz a lehető legvilágosabb szavakkal tulajdonítja *Isten* hatalmának az **EMBER MEGVÁLTOZÁSÁT**, amikor az Istennel szembeni ellenségesség helyett szeretni kezdi Őt. Az Ige azt mondja erről, hogy ez azért lehetséges, mert világegyetem szuverén (teljhatalmú) Ura ezt már jóval a teremtés előtt elhatározta. Más helyen viszont úgy beszél a megtérésről az Írás, hogy ez *az ember saját* cselekedete. Úgy tekinti, mint ami a használt eszközöknek köszönhető. Kijelenti, hogy mindenkinek kifejezett kötelessége Istenhez fordulni, és ha valaki ezt elhanyagolja, vagy ellenáll ennek, akkor az az illető jogos elítéléséhez fog vezetni.

- 1) „és egy asszony, Lidia (...) hallgatott (figyelt). Az Úr felnyitotta a szívét, hogy odafigyeljen azokra, amiket szólt Pál” (Csel 16,14¹).
- 2) „és akik (a világekorszakra szóló) aioni életre voltak rendelve, hittek” (Csel 13,48).
- 3) „(...) kiválasztott titeket az Isten kezdettől fogva a megmentésre (üdvösségre) a Szellem megszentelésében és a való(igaz)ság hithűségében” (2Thesz 2,13).
- 4) „amint kiválasztott minket Őbenne a világ(alap) levetése előtt, hogy legyünk szentek és feddhetetlenek (hibátlanok) Őelőtte, szeretetben” (Ef 1,4).

De a másik típusba tartozó példák is gyakran előfordulnak:

- 1) „Ezek pedig nemesebb lelkűek voltak, mint a thesszalonikaiak, befogadták az Igét minden készséggel (vágyódással), naponta vizsgálták (kutatták) az írásokat, hogy úgy vannak-e ezek, így hát sokan közülük hívővé is lettek” (Csel 17,11-12).
- 2) „és ti nem akartok hozzám jönni, hogy életet kapjatok (nyerjetekek)” (Jn 5,40).
- 3) „térjetekek észre (változtassátok meg gondolkozásmódotokat) és merítkezzék be mindegyitek a Jézus Krisztus nevére (...), mentsétek meg magatokat ettől az elferdült nemzedéktől!” (Csel 2,38;40)
- 4) „Ügyeljetekek tehát, nehogy rátok jöjjön, amit a próféták megmondottak: lássátok meg ti másokat lenézők, és csodálkozzatok és tűnjetekek el” (Csel 13,40-41).
- 5) „A tudatlanság idejét azért elnézte Isten, de most azt parancsolja az embereknek, mindenkinek mindenütt, hogy megtérjenek.” (Csel 17,30 – Károli rev. 2011).

Helyenként a kettő megdöbbenően közel kerül egymáshoz.

- 1) „Akkor feddeni (korholni) kezdte a városokat, amelyekben a legtöbb csodája (erő-megnyilvánulása) történt, mert nem változtak meg (nem tértek észre). Jaj neked Korazin, jaj neked Betsaida! mert ha Tiruszban és Szidonban történtek volna a bennetek végbement csodák /erő(megnyilvánulások)/, már rég zsákban és hamuban észretértek volna (gondolkozásmódot változtattak volna). Sőt mondom nektek: még Tirusznak és Szidonnak is elviselhetőbb (tűrhetőbb) lesz a sorsa az ítélet napján, mint nektek” (Mt 11,20-22).

Mi sem egyértelműbb tehát, mint, hogy az embernek személyes felelőssége van abban, hogy Istenhez forduljon, és annál bűnösebb, minél több lehetőséget szalasztott el a megtérésre! Mégis, mi következik rögtön azután, hogy az Úr Kapernaumot elítélte azért, mert nem tért meg?

- 2) „Abban az időszakban szólt Jézus, ezt mondta: vallást teszek Atyám, ég és föld Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsék és okosok elől és kijelentetted (lelepleztetted, láthatóvá tetted) (ezeket) a kisgyermekeknek. Igen Atyám, mert így tetszett ez neked” (Mt 11,25-26).

Itt világosan azt olvassuk, hogy Isten szuverén módon jár el egyesek kiválasztásában és mások kihagyásában. Sőt, a kettőt szorosan egy mondatba szövi össze.

- 3) „Félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek az akarást és a munkálást jótetszésének megfelelően” (Fil 2,12-13).

1 Az újszövetségi idézetek, ahol nem jelöltük, Vida Sándor fordításából származnak.

A keresztények először megpróbálták a két állítást összebékíteni egymással, azaz egyesíteni a kettőt. Mivel azonban rájöttek, hogy ez lehetetlen, a nagy többség megállapodott az egyik kategóriánál, és elutasította a másikat. Igeellenes egységet hoztak létre a maguk gondolataiban, vagy elutasítva, hogy meghallgassák az ellenkező igazságot, vagy úgy kiforgatva az ellentmondani látszó igeszakaszokat, hogy amennyire csak lehet, azok is az ő nézeteiket támasszák alá. Így két uralkodó nézet emelkedett ki e pontok mentén – az egyik csoport arminianusnak, a másik kálvinistának nevezi magát.

Sok kár származott ebből.

1) Az arminianusok hiábavaló magukban bízásba, szakadatlan tevékenységbe és az eszközök (módszerek) bálványozásába estek. Az emberi cselekedet, erő és tevékenység került előtérbe ebben a nézetben. Az ember dicsősége és tisztessége átvette Isten dicsőségének és tisztességének a helyét.

2) A kálvinista séma maga is ugyanilyen káros hatású lett a másik irányban. Mivel megszokták, hogy Istent csak szuverén, mindenkitől független jótevőnek lássák, az embert pedig csak passzívnak és tehetetlennek, szellemi tespedésbe süllyedtek; és gyanakvón méregetik azokat, akik valamiképpen tenni próbálnának az ember üdvösségéért.

A szélsőséges arminianizmus függetlenítette Istentől az embert, és vagy Isten korlátlan előre tudását vagy korlátlan hatalmát tagadja.

Az extrém kálvinizmus pedig oly mértékben eltörölte az egyéni felelősséget azáltal, hogy az embert tehetetlennek tekinteti, hogy ezzel teljes tétlenséget szült, és a határára került annak, hogy Istent tegye a bűn szerzőjévé.

»Mi tehát a teendő? *Melyiket* higgyük a két állítás közül?«

Ebben rejlik a bajok gyökere! **Mindenki biztosra veszi, hogy választani kell a kettő között; és ha nem tudjuk összeegyeztetni a két rendszert, akkor szabadságunk van azt választani, amelyik jobban tetszik.** Ez merő hitetlenség. Ugyanaz az Isten, aki az egyiket mondta, mondta a másikat is! Azt kérdezzük, *melyikben* kellene hinnünk? *Melyikben?* **Mindkettőben!**

Nem kell összebékítenünk őket, mielőtt kötelesek lennénk elfogadni mindkettőt és aszerint cselekednünk. Elegendő, hogy Isten Igéje egyiket is, másikat is ugyanolyan határozottan állítja.

II. Vegyük például a következőt: **Kire vonatkozik az Úr Jézus halála által szerzett megváltás?** Az Ige bizonyága ezen a ponton is látszólag ellentmondásos.

1. A következő szakaszok tanúsága szerint a megváltás *most* a szentekért és a választottakért történt:

1) „amiképp a Krisztus is szerette a (kihívott) *gyülekezetet* és önmagát adta *érette*” (Ef 5,25).

2) „ez a pohár az új szövetség az én véremlében, amelyet *értetek* kiontok!” (Lk 22,20).

3) „A jó pásztor életét adja *a juhokért*. (...) én életemet adom *a juhokért*” (Jn 10,11;15 – ÚF).

4) „aki meghalt *értünk*, (azért) hogy akár virrasztunk, akár elszunnyadunk, egyaránt vele együtt éljünk” (1Thessz 5,10).

2. Azonban Jézus haláláról azt is állítja az Ige, hogy a világ megmentéséért történt.

- 1) „Nézd, az Isten báránya, aki magára veszi *a világ* bűnét!” (Jn 1,29).
- 2) „az a kenyér pedig amelyet én adok majd *a világ életéért*, az az én (hús)testem” (Jn 6,51)².
- 3) „tétessenek könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások *minden emberért*”, mert „ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk szemében, aki *minden embert* üdvözíteni akar³.” Mert az ember Krisztus Jézus „(oda)adta magát váltságul mindenkiért” (1Tim 2,1; 3-4; 6).
- 4) Jézus „az engesztelő áldozat a vétkeinkért, és *nem csak a mienkért egyedül, hanem az egész világeért is*” (1Jn 2,2). Mit ért az apostol „az egész világ” alatt? „Tudjuk, hogy Istenből vagyunk, és az *egész világ a gonoszságban hever*” (1Jn 5,19).
- 5) „Mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője *minden embernek, de leginkább a hívőknek.*” (1Tim 4,10 – ÚF).

Ismét ugyanoda jutottunk, hogy két, látszólag egymással ellentétes igazsággal állunk szemben; és ezek miatt váltak szét a keresztények két ellentétes irányban. Nagyon sok idő és lelemény veszett kárba amiatt, hogy megpróbálták a két igazságot közös nevezőre hozni – de ezek mindig ellen fognak állni az ilyen jellegű nyomásnak.

»De valóban ellentmondanak egymásnak?« Bizonyosan nem, hiszen mindkettő Isten Igéjének a részét képezi, és ellentmondásos dolgok nem lehetnek egyszerre igazak. Akkor tehát mindkettőt el kell fogadni, akár összhangba tudjuk hozni őket, akár nem. Nem az alapján kell elfogadnunk, hogy közös nevezőre tudjuk-e hozni őket vagy sem, hanem mert Isten mindkettő mellett tanúbizonyságot tesz.

III. A szentek állhatatosságával és a szentség útján való megmaradásukkal kapcsolatban ugyanezt a két eltérő, illetve ellentétes nézőpontot találjuk.

1. Krisztus juhait teljes biztonságban vannak *most*, ezt az Ige egyértelműen mondja, méghozzá olyan megfogalmazásban, mely a leginkább képes vigasztalni őket:

- 1) „Én örök életet adok nekik, és *nem vesznek el soha*⁴, mert *senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből*. Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből” (Jn 10,28-29 – ÚF).
- 2) „Ki választana el minket a Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? (...) Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény *nem választhat el minket az Isten szeretetétől*, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban” (Róm 8,35; 38-39 – ÚF).
- 3) „Mi pedig tartozunk hálát adni az Istennek mindenkor értetek, testvérek, akiket szeret az Úr, *mivelhogy kiválasztott titeket az Isten kezdettől fogva a megmentésre (üdvösségre) a Szellem megszentelésében és a való(igaz)ság hithűségében*” (2Thessz 2,13).

2 Az a kísérlet, hogy ezeknek a szakaszoknak az élet megfordítsák, azt állítva, hogy „*a világ*” a választottak világát jelenti, aligha érdemel választ. Szomorú elferdítése Isten Igéjének. Jánosnál és az Ige többi részében „*a világ*” nem a választottakat, hanem a vele ellentétes társaságot jelenti.

3 „Akar” – itt úgy az angol, mint a magyar fordítás túl erős. Nem azt mondja, hogy Isten mindenkit üdvözíteni fog, hanem hogy azt *szeretné*, ha mindenki megmenekülne.

4 Vagy inkább: „nem vesznek el örökre”.

2. És mégis, milyen határozott és komoly figyelmeztetések óvnak bennünket az eleséstől! Milyen félelmetes dolgok fenyegetnek, ha így járunk. Mi egyéb lenne a Héberrekhez írt levél, ha nem figyelmeztető beszéd az ilyen hitehagyással szemben?

1) „Ezért kell annál inkább figyelni arra, amit hallottunk, nehogy valaha elsodródjunk, mert ha az angyalok által szólt Ige szilárdnak bizonyult, és minden áthágás és engedetlenség elvette jogos büntetését, *hogyan menekülhetnék meg mi, ha nem törődünk ily nagy üdvösséggel?*” (Héb 2,1-3).

2) „mert lehetetlen, akik egyszer fényt nyertek, és megízlelték az égi ajándékot és részesei lettek a Szent Szellemnek, és megízlelték Isten eszményi beszédét és a jövő korszak (aion) hatóerőit, és elesnek, hogy ismét megújuljanak gondolkozásmód megváltozásra, mert újra keresztre feszítik önmaguknak Isten Fiát és kipellengérezik” (Héb 6,4-6).

3) „mert ha szándékosan vétkezünk a való(igaz)ság felismerésének elfogadása után, nem marad több vétékért való (véres) áldozat, hanem valami rettenetes ítéletnek várása és a tűz hőisége, amely megemészti az ellenszegülőket” (Héb 10,26-27).

IV. Vagy nézzük a **megigazulás** kérdését. Szinte minden valódi hívő egyetért abban, hogy az ember hit által igazul meg, cselekedetek nélkül.

1) „Mivelhogy a törvény cselekedeteiből egy test sem igazul meg öelötte; mert törvény által csak bűnismeret van. Most pedig a törvénytől függetlenül jelent meg Isten igazsága a törvény és a próféták bizonyágtételével, és pedig Istennek az az igazsága, mely a Jézus Krisztusban való hit által mindenkire nézve és mindenki számára van, aki hisz (...)” (Róm 3,20-22 – Kecskeméthy).

Azonban a Szentírás állításai ebben a témában is egymással ellentétesnek tűnnek.

2) Azt tartjuk tehát, hogy az ember *hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.* (Róm 3,28 – Károli).

De mit mond Jakab?

1) „Látjátok tehát, hogy *cselekedetekből* igazul meg az ember, és *nem csupán hitből!*” (Jak 2,24 – Károli)

Hogyan kellene akkor ugyanazzal a szívvel és értelemmel ennyire ellentétes igazságokat befogadnunk? Nagyon egyszerűen. A Biblia Isten Igéje. Két, egymásnak ellentmondó dolog nem lehet egyszerre igaz – ezért Isten Igéjében nincsenek ellentmondások. Az igazság ellentétes nézetei onnan erednek, hogy az Ige ugyanannak a dolognak a különböző részeit más és más időpontokban mutatja be. Isten egy, és az Ő Igéje is egy, ennek szépsége és dicsősége pedig az, hogy az igazságot minden oldaláról látja. »Nézd! Az a két vonat össze fog ütközni! Szédítő sebességgel száguldanak egymás felé!« Ne mozdulj! Szépen elhaladnak egymás mellett. Egyik sem érintette a másikat. Ugyanazon a vonalon járnak, de nem ugyanazon a sínpáron.

Elhiggyem Istennek, amikor azt mondja, hogy szentjei biztonságban vannak az Ő kezében? Igen, Isten korlátlanul bizalomra méltó. De bizonyágot tesz arról is, hogy az én szent kötelességem, hogy a legnagyobb gondossággal vigyázzak magamra; és hogy ha valaki hitehagyottan eltérne az igazságtól, nincs reménye a helyreállásra. Ez a tanítás ugyanabból a forrásból származik; tehát szintén korlátlanul hiteles. Akár látom, hogy a két alapelv hogyan harmonizál egymással, akár nem, *mindkettőt* be kell fogadnom, és cselekednem kell *mindkettő* szerint. Megpróbálhatom megérteni, hogy melyik ponton futnak össze, de *egyszerre* kell hinnem ezeket, és *egyszerre* kell cselekednem

ezek alapján. Vagy talán gyenge és tévelygő értelmem ítélőszéke elé kívánom citálni a Mindenhatót, és csak addig bízom Benne, ameddig egyedül azt értem, amit én választottam?

Ugyanígy van a megigazulással is. Isten jól ismeri az ellentétes irányokat, amerre a bűnös emberi szív el tud hajolni, ezért két egymással ellentétes⁵, mégis harmonizáló igazságot adott válaszul ezekre az ellentétes tévelygésekre. „Az ember – mondja Luther – olyan, mint a részeg paraszt; felsegíted a lovára, és átesik a túlsó oldalon.” Az egyik oldalon voltak a zsidók, akik a szigorúan igazságos Isten előtt cselekedeteik által akartak megigazulni. Pál azonban kőről kőre haladva lerombolja ezt az épületet. Mások pedig arra törekszenek, hogy az evangéliumot felhatalmazásnak tekintsék a szabadosságra, és míg az igazságot ésszel felfogják, minden erejét megtagadják az életükben. Ezek ellen irányul Jakab ihletett tanítása, mely bebizonyítja, hogy a hit, mely igazzá tesz Isten előtt, élő hit, amelyből az emberek előtti jócselekedetek származnak.

A hit és a cselekedetek egyaránt megtalálhatók a keresztény emberben; és Isten Igéje határozottan hirdeti mindkettőt. A keresztények azonban itt rendszerint kudarcot vallanak.

A Szentírás, míg hirdeti, hogy az örök élet *ajándék*, azt is állítja, hogy a hívők *meg lesznek jutalmazva a cselekedeteikért, méghozzá arányosan*.

- 1) „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék” (Ef 2,8-9 – ÚF).
- 2) „Mert a bűn zsoldja a halál, az Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Róm 6,23 – ÚF).

Viszont meg van írva:

- 1) „Mindegyik majd a maga jutalmát kapja *fáradozásához méltóan*” (1Kor 3,8 – ÚF).
- 2) „Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat” (2Kor 9,6 – ÚF).
- 3) „és megtudja valamennyi gyülekezet, hogy én vagyok a vesék és a szívek vizsgálója, és megfizetek mindnyájatoknak *cselekedeteitek szerint*” (Jel 2,23 – ÚF).

Minden útnak két széle van, és a hidak is két pontról erednek. A madarak vajon egy szárnyal repülnek? Nem, kettővel. Vágjuk csak le az egyiket, és mindörökre a földön ragadnak.

Így teszi próbára Isten a népét. Megbíznak Benne, amikor olyan igazságot jelent ki, mely ellenkezik a vérmérsékletükkel és azzal, amire értelmükben hajlanak? Vagy az egyik kijelentését letiporják a másik iránti buzgóságukban? Az alázatos, gyermeki szívű szent elismeri és elfogadja mindkettőt; mert Atyja, aki nem tévedhet, egyformán biznyságot tesz mindkettőről.

Isten bölcsessége előre látta az emberek szenvedélyét arra, hogy egyként gondolkodjanak, ugyanakkor a különböző csoportokra jellemző, egymással ellentétes tévedéseket is, ezért Igéjének egységességében minden elhajlásra megadta az orvosságot. Igéjében számos olyan eset szerepel, ahol elismeri az emberek hajlamát arra, hogy *két* ellenkező irányban térjenek el.

- 1) „Tartsátok meg, és teljesítsétek azt, amit Istenetek, az Úr, megparancsolt nektek, ne térjete el attól *se jobbra, se balra*” (5Móz 5,32 – ÚF).

⁵ Ellentétesnek hívom, olyan értelemben, mint ahogyan az anatómus is a hajlító-feszítő és a közelítő-távolító izmokat ellentétes működésűnek nevezi az azonos végtagban, ugyanabban a szervezetben.

2) A királynak le kellett írnia a törvény másolatát, hogy „ne legyen gőgös a szíve atyjafiaival szemben, és ne térjen el ettől a parancsolattól *se jobbra, se balra*” (5Móz 17,10 – ÚF).

Az emberi természet engedetlensége azonban rendre megmutatkozik; és a két ellentétes tendencia – (1) hogy hozzáadjuk Isten Igéjéhez azt, ami emberi; és (2) hogy az emberi makacsság és büszkeség jogán elvegyünk abból, ami Istené – Urunk napjaiban is sajnálatos módon kitűnt. A farizeusok a Magasságos Isten Igéje fölé emelték magukat azért, hogy hozzáadták a vének hagyományait. A szaduceusok pedig lerombolták a szívük és az életük fölötti erejét azért, hogy kivágták belőle mindazt, ami nem tetszett nekik. A mindenk fölé bölc Isten Igéje azonban mindkét elhajlásra számított.

„Semmit *se tegyetek ahhoz* az igéhez, amelyet én parancsolok nektek, *se el ne vegyetek abból!*” (5Móz 4,2 – ÚF).

Az emberi természet ugyanezen beállítottsága és hajlama napjainkban is megjelenik. Róma az evangélium világosságát és melegét emberi parancsolatokkal és hagyományokkal fojtotta le. A racionalizmus Isten fájáról nyisszant le, valahányszor egy kiálló ág eltorzítja az egységes megjelenést. Kritikus nyeseóllójával formára alakítja a fagyalt.

V. Az igazságnak ugyanez a kettős jellege az **Isten természetéről** szóló kijelentésekben is megjelenik az Igében.

Határozottan állítja, hogy Isten egy.

1) „Halld Izrael: az Úr, a mi Istenünk, *egy Úr!*” (5Móz 6,4 – Károli).

2) „Isten pedig *egy*” (Gal 3,20).

3) „mert *egy az Isten*, aki megigazítja a körülmetéltet hitből, a körülmetéletlent pedig hit által” (Róm 3,30 – ÚF).

Az Ige azonban ugyanilyen egyértelműen és határozottan állítja a személyek megkülönböztetését az Istenségben belül. „Egység a többszörösségben, többszörösség az egységben”, amiről itt szó van. Ez az Istenség természetéből eredő kulcs-igazság Isten minden munkájába kiárad.

1) „Majd azt mondta az ÚR Isten: Íme, az ember olyan lett, mint **közülünk** egy, mivel tudja, hogy mi a jó, és mi a rossz” (1Móz 3,22 – Károli rev. 2011).

2) „Kit küldjek el és ki megyen el **nekünk?**” (Ézs 6,8 – Károli).

3) „és én kérni fogom az *Atyát* és *más Segítőt* (Védőt) ad nektek (...), a *való(igaz)ság Szellemét*” (Jn 14,16-17).

4) „Péter, Jézus Krisztus apostola a kiválasztott kivándorlóknak Pontus, Galácia, Kappadókia, Ázsia és Bithinia szórványaiban, az *Atya Isten* előretudása szerint, a Szellem megszentelésében, engedelmségre és a *Jézus Krisztus* vérével való meghintésre” (1Pt 1,1-2).

VI. **Istenünk személyes jellemzőinek** vizsgálatakor szintén ugyanezzel a kettős természetű igazsággal találkozunk. Isten szigorúan igazságos, és Isten végtelenül irgalmas.

1) Pál apostol kijelenti: „A mi Istenünk (meg)emésztő tűz” (Héb 12,29).

2) János azonban azt mondja: „Az Isten szeretet” (1Jn 4,8).

A római katolikus, aki csak Isten szigorúságáról beszél, kizárja az Ő atyai szeretetét és kegyelmét. Az unitárius, aki csak Isten atyai természetéhez ragaszkodik, kitakarja a képből az Ő végtelen igazságosságát és bűnnel szembeni megtorlását. Krisztus keresztje pedig Isten mindkét jellemzőjét tökéletesen megkülönböztethetően, mégis csodálatosan összehangolva jeleníti meg.

VII. Ha most a **Megváltó természetéhez** fordulunk, szintén ugyanezzel a kettősséggel találkozunk.

Ember? Igen.

1) „mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között: az *ember* Krisztus Jézus” (1Tim 2,5).

2) „Fiáról, aki Dávid magvából lett (hús)test szerint” (Róm 1,3).

De csak ember?

3) „Ellenben a Fiúról: A te királyi széked, *oh Isten*, mindörökkön örökké áll” (Héb 1,8, Kecskeméthy).

4) „várjuk a mi boldog reménységünket, a *mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus* dicsőségének megjelenését” (Tit 2,13 – ÚF).

Egyes szakaszokban összekapcsolódik a két szemszög:

1) „akiké [a zsidóké] az atyák, és akik közül való *test szerint* Krisztus is, aki *Isten* mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen” (Róm 9,5 – rev. Károli).

2) „És minden versengés nélkül nagy a kegyesség titka: *Isten* megjelent *testben* (...)” (1Tim 3,16 – Kecskeméthy).

De ebbe a a kettős igazságba ütközve az emberi hitetlenség mindig hajótörést szenvedett. Az eretnekek egyik típusa tagadta Jézus emberi voltát, a másik pedig az istenségét. A zsidó vallás pusztán emberként tekintett Rá. A pogány filozófusok pedig, mivel abban hittek, hogy az anyag gonosz, nem akarták elfogadni, hogy Isten emberi testet öltött. Napjaink pogány filozófiája pedig Jézus istenségét tagadja.

Ezt a dicsőséges igazságot azonban régről előre vetítette a szent sátor berendezése. Az égőáldozati oltár fából és rézből készült. Az egyik ellenáll a tűznek, a másik táplálja. Az illatáldozati oltár fából és aranyból készült. A szövetség ládája, Isten útmutatása alapján, szintén kétféle anyagból állt: fából és aranyból. A kettő közül az egyik jóval értékesebb volt, mint a másik; mégis mindkettő egymással harmóniában lett elhelyezve Isten jelenlétének belső kamrájában.

VIII. Hasonlóképpen a **Megváltó története** is kettős természetet ölt. A próféták azt mondták Róla, hogy *megdicsőül* a földön; uralkodik Jeruzsálemben, imádják az angyalok, királyok szolgálnak Neki, tisztelik a nemzetek.

1) „Elpirul a sápadt hold, szégyenkezik az izzó nap, mert a Seregek Ura *lesz a király a Sion hegyén és Jeruzsálemben*, és vénei előtt ragyog dicsősége” (Ézs 24,33).

2) „Azután mindazok, akik megmaradnak a Jeruzsálemre támadó népek közül, évről évre elmennek, és *leborulnak a Király, a Seregek Ura előtt*, és megünneplik a sátoros ünnepet” (Zak 14,16).

3) „És te, Sion leányának vára, a nyáj őrtornya! Eljön hozzád és elérkezik az egykori hatalom, Jeruzsálem leányának királysága” (Mik 4,8, v.ö.: Csel 1,6).

4) „És uralkodik tengertől tengerig; és Folyamtól a föld végéig. *És leborulnak előtte a királyok mind; és a nemzetek mind neki szolgálnak*” (Zsolt 72,8; 11 – Kecskeméthy).

A zsidók gondolkodása ezekre a próféciákra állt rá. Ezek beteljesedését várták abban a pillanatban, hogy a Messiás megjelenik. Ezért, amikor Jézus szelíden és látható királyi hatalom nélkül jelent meg, a nemzet elvetette Őt. De vajon csak ezek a szakaszok beszéltek a Messiásról? Nem, volt több más, amelyik ugyanilyen egyöntetűen a megaláztatását vetítette előre.

1) „*Hátamat odatartottam a verőknek, és szakállamat a szaggatóknak, arcomat nem fedeztem el a gyalázás és köpdösés elől*” (Ézs 50,6 – Károli 2011).

2) „Én azonban ezt mondtam: Hasztalan fáradoztam, semmiért, hiába pazaroltam erőmet. De az Úrnál van az én ügyem, és munkám jutalma Istenemnél” (Ézs 49,4).

3) „Ezt mondja az Úr, Izráel megváltója, Szentje annak, akit *megvetnek az emberek, akit utálnak a népek, aki a zsarnokok szolgálja*: Királyok kelnek föl, ha meglátnak, és fejedelmek borulnak le (...)” (Ézs 49,7).

4) „Rátékitenek arra, *akit átdöftek*, és úgy gyászolják, ahogyan az egyetlen gyermeket szokták, és úgy keseregnek miatta, ahogyan az elsőszülött miatt szoktak” (Zak 12,10).

Mivel a zsidók nem tudták megérteni, hogyan békíthetnék össze egymással ezeket az eltérő igeszakaszokat, csak azokat fogadták el, amelyek típus jobban megfelelt nekik – az ezzel ellentétes sorozatot pedig elutasították. Éppen ezért gondolkodásukat elvakította az előítélet – olyan előítélet, mely megtagadta, hogy Isten bizonyágtételét annak teljes terjedelmében elfogadja, így nem értették meg a Megváltónak az elkövetkező szenvedéseivel kapcsolatos legvilágosabb kijelentéseit. „Azután maga mellé vette a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: »Most felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfián beteljesedik mindaz, amit a próféták megírtak. A pogányok kezébe adják, kigúnyolják, meggyalázzák, leköpi, és miután megostorozták, megölik, de a harmadik napon feltámad.« **Ők azonban semmit sem fogtak fel ezekből.** Ez a beszéd rejtve maradt előlük, és nem értették meg a mondottakat” (Lk 18,31-34 – ÚF).

Most viszont épp az ellenkezője történik. A keresztények, mivel rájöttek, hogy azok az ígéretek, melyek Jeruzsálemnek, a zsidóknak és Jézusnak mint a zsidók Királyának szólnak, még nem teljeselek be, gondolataikban úgy döntöttek, hogy soha nem is fognak szó szerint beteljesedni. Hanem inkább úgy határoztak, hogy azok az ígéretek Krisztus *gyülekezetének* valamilyen jövőbeli és nem meghatározott területére és győzelmére vonatkoznak.

Így, mivel, mint a zsidók régen, csak a felét hiszik el annak, amit a próféták hirdettek, a Megváltó dorgálása éri őket, amit a két Emmausba tartó, gyászoló tanítványnak is mondott: „ó ti balgák és restszívűek, **mindazok elhívésére**, amiket a próféták szóltak!”.

IX. Az emberi természetnek pontosan ugyanezen hiányosságából ered a keresztények számos tévedése az **Isten tiszteletével** kapcsolatban is. Jézus azt parancsolta, hogy tanítványai legyenek bemerítve a Szentháromság nevében; mossák meg egymás lábát; vegyenek Úrvacsorát. A Megváltó Isten tudta, hogy tan nem tud *rítus* [külső tanúbizonyosság] nélkül fennmaradni, és hogy a rítus [külső tanúbizonyosság] nem ér semmit *tan* nélkül. Ezért az ő és az új tömlőről szóló példázatában rámutatott a rítus és a tan közötti szükséges kapcsolatra, és annak fontosságára, hogy új rítusoknak kell az evangélium új tanait megtestesíteniük. A római egyház azonban a Megváltó

egyszerű rítusaihoz hozzátette a maga sajátjainak sokaságát. Másfelől a kvékerek pedig minden rítust teljesen száműztek. Számukra annyira szellemi az evangélium, hogy nem kell hozzá külső ceremónia. Az ember konok akarata így mutatta meg makacosságát, hogy elhajlott Isten útjától, jobbra is és balra is egyaránt.

X. A következő: **Hogyan épüljön fel a gyülekezet?** Hogyan hozzuk be a bűnösöket?

1. Vannak, akik azt mondják: »Az *igehirdető élő hangja által* tanítatván. *Enélkül* akár elküldhetnénk a Bibliát minden országba, aligha menekülne meg akár egyetlen lélek is. Nem azt mondja a Szent Szellem, hogy az emberek azért nem *hisznek*, mert nem *hallják*, hacsak az evangélium hirdetőjének lábai és hangja el nem viszi hozzájuk a jó hírt?«

2. Mások azonban éppen ellenkezően érvelnek. »Azt kérde, hogyan tanuljunk? *Az Ige által!* Egyedül ez a tévedhetetlen igazság. Az igehirdetők mindig tévednek; egyszer az egyik oldalon téves vagy hibás, amit mondanak, máskor a másikon. Bölcs akarsz lenni? Tanulmányozd az Írásokat! Jézus is nem arra hívja a zsidókat, hogy tanulmányozzák Isten Igéjét, hogy megtudják, hogy az Ő küldetése Istentől van-e vagy sem? Nem azt mondja Pál, hogy az Írás teheti bölccsé az embert az üdvösségre?«

Ha tehát bárki megkérdezné, ezek közül melyik bizonyágtételt fogadjuk el, az a válasz, mint korábban is, hogy **mindkettőt!** Ne vessük el az értelmünkből vagy a szívünkből az igazság egyik pillérjét se. Nem lesz a miénk Isten teljes bizonyága, ha a két rész nem válik eggyé bennünk. Próbálják erővel szétválasztani a különböző igazságokat azok, akit ezt akarják. *Te* csak tartsd meg mindkettőt! Hol virágzott leginkább az evangélium? Béreában. És miért? Mert ott mindkét eszközt erőteljesen alkalmazták. Az apostolok hirdették az ígét, és igen új és különös nézeteket tártak hallgatóik elé. De határozottan állították, hogy ezek a törvényből és a prófétáktól származnak. A béreaiak pedig ezért kutatni kezdték, hogy ezt az új tanítást igazolják-e azok az írások, amelyekre hivatkoztak. És azt találták, hogy az élő Igét igazolja az írott, és meghajtották lelküket az evangélium kegyelme előtt.

Az írott Igével kell tehát az igehirdetőt ellenőrizni; és az Ige vagy igazolni vagy cáfolni fogja azt, amit az tanít. Igehirdető nélkül a nagy többség olvashatja a Bibliáját minden nap, mégis úgy fog elhaladni a legfontosabb igazságok mellett, hogy azok teljesen észrevétlenek maradnak előtte. Másfelől azonban az ember rosszra való folyamatos hajlandósága miatt, és a tanító hajlama miatt, hogy az igazsággal a saját érdekében visszaéljen, szükséges, hogy legyen valamilyen erőteljesebb igazolása a tanításának annál, mint hogy ő mondja, s hogy bölcsebb annál, mint aki hallgatja.

Ezért minden hívő, aki jó tanításban részesült, Bibliájához fordul, hogy ellenőrizze, az eléje tárt tanok megtalálhatók-e Isten könyvében.

Ezen a ponton az emberi természet azonban ugyancsak két ellentétes irányban tud félremenni. Róma elzárja Isten Igéjét a hívektől, ezáltal az embereket a pap ellentmondást nem tűrő szavaitól teszi függővé. Mások viszont úgy tartják, hogy minden hívőnek megvan a képessége arra, hogy minden igazságot felfedezzen saját magának pusztán Isten Igéjének olvasása által. Ezek elutasítják a tanító szerepének szükségességét.

XI. Az **imádat Szelleme** ugyanannak az igazságnak egy másik példája.

1. Aki Isten elé akar járulni, annak a legmélyebb *tisztelettel* kell Őhöz járni, nem feledve végtelen Fenségét annak, akit megszólítunk. A keresztyén ember nem más, mint *szolga* (rabszolga).

1) „tartsuk meg a kegyelmet, hogy általa Istennek tetsző módon (papilag) szolgáljunk, *tisztelettel és félelemmel*” (Héb 12,28).

2. Azonban Isten mégsem a pusztá félelem távoli szellemét szereti, hanem azon munkálkodik, hogy népének gondolataiba ültesse a saját Maga iránti *szeretetet*, mint az evangélium nagyszerű különlegességét. Hívóként *fiak* vagyunk.

1) „Mert nem kaptátok a rabszolgaság szellemét, hogy újra féljete, hanem a fiúvá fogadás szellemét kaptátok, amelyben kiáltjuk: Abba, ó Atya!” (Róm 8,15).

2) „Mivel tehát testvérek *bizalmunk van* a szentélybe való bemenetelre a Jézus vérében (...), járuljunk oda hozzá igaz szívvel a hithűség teljességében” (Héb 10,19; 22).

Megszilárdítva ezáltal a két eltérő alapelv által, nem kell sem a távolból imádnunk Istent; sem megsértenünk Őt könnyelmű és émelyítő szavainkkal és magatartásunkkal.

XII. Ugyanez igaz **a kegyelem eszközeivel** kapcsolatban is. Az igaz hit nem virágozhat a szentek *nyilvános találkozásai* nélkül.

„nehogy elhagyjuk az összejövetelünket (gyülekezésünket), amint ez szokása egyeseknek” (Héb 10,25).

Egy olyan vallás, mely pusztán nyilvános összejövetelekből áll, nagyon egészségtelen és hatástalan az ember hangulatára és viselkedésére nézve. Az ember külső és látható testből, valamint belső és láthatatlan lélekből áll. Ezért a vallásnak egyaránt kell rítusból (külső cselekedetből) és tanításból állnia; egyéni imádságból és nyilvános összejövetelekből, ahol Istent dicsérik és Igéjét hallgatják. A fa két részből áll – a látható törzsből, ágakból és a levelekből; és a láthatatlan gyökerekből, amelyek szilárdan a helyén tartják.

Az Igazságnak kapuja *egy*, de kapufélfája *kettő* van.

Egyesek mintha azt gondolnák, hogy amikor áthajtanak a bejáraton, csak a jobboldali kapufélfára kell vigyázniuk. Olyan erőteljesen meghúzzák a baloldali gyeplőt, hogy összetörik a lovaskocsit az ellenkező oldalon. Mások, amilyen világosan látják a baloldali kapufélfát, és csodálkoznak azok vakságán, akik nem veszik észre, olyan irgalmatlanul zúzzák össze magukat a jobboldalin.

XIII. A következő példáért nézzük meg **a gyülekezetet**.

1. Néha úgy mutatja be az Ige, mint egy nagy egységet, melynek minden, Jézusban megfeszített és feltámadt hívó a tagja.

1) „mivelhogy férfi az asszony feje (...) amint Krisztus is feje a (kihívott) *gyülekezetnek* (ekléziának), ugyanígy Ő üdvözítője a test(ület)nek is (...) Krisztus is szerette a (kihívott) *gyülekezetet* és önmagát adta érte, (azért) hogy önmaga mellé állítsa megdicsőülve a (kihívott) *gyülekezetet*” (Ef 5,23; 25; 27).

2) „Ő a feje *a testnek, a gyülekezetnek*” (Kol 1,18).

3) „erre a kősziklára építem majd fel *ekléziámat (kihívott gyülekezet)*” (Mt 16,18).

2. Másfelől azonban néha úgy tekinti, hogy megkülönböztethető és különálló részekből áll, ahol helyi tisztségviselők vannak.

1) „Ajánlom pedig nektek Fébét, a mi nővérünket, aki a *kenkreabeli gyülekezetnek* szolgálja” (Róm 16,1 – Kecskeméthy).

2) „azt pedig szükségesnek tartottam, hogy elküldjem hozzátok Epafrodituszt, a testvéremet és munkatársamat és bajtársamat, *nektek pedig mint apostolt (...)*” (Fil 2,25).

3. A Megváltó Ázsia mind a hét gyülekezetét külön-külön szólítja meg, mint amelyek mind egy adott angyal vagy szolgálattelvő vezetése és irányítása alatt állnak, aki felelős a rábízott gyülekezet állapotáért. Szmirnát nem teszik felelőssé Efezus állapotáért, sem Filadelfiát Laodiceáéért.

Akkor tehát mindkettőt igaznak kell tartanunk. Krisztus gyülekezete egy; Krisztus gyülekezetei számosak. „Egység a többszörösségben, többszörösség az egységben” a törvény itt is.

XIV. Isten különböző korszakai mutatják ugyanennek az igazságnak egy újabb példáját. Istenben nincsen változás; azonban nem kevésbé igaz, hogy különböző időszakokban különböző képet mutatott Magáról, és erre alapozva különböző parancsolat-sorozatokot adott. Ezeket a korszakokat meg kell különböztetnünk egymástól, ha meg akarjuk érteni és teljesíteni akarjuk „Isten jó, neki tetsző és tökéletes” akaratát. Itt azonban, mint más esetekben is, az ember vak, hirtelen és elferdült gondolkodásmódja zavart keltett azáltal, hogy mindkét irányban áttörte a kerítést, melyet a Magasságos Isten helyezett az út jobb- és baloldalára.

1. A legrégebb és legszörnyűbb tévelygés abban állt, hogy *Krisztus gyülekezetét a zsidó korszakkal szembeállította*, és kijelentette, hogy annyira különböznek egymástól a kettő parancsai és alapelvei, hogy nem származhatnak ugyanattól az Istentől. A kereszténység a jó Istentől van, tehát a judaizmus csakis a gonosz Istentől, a Teremtőtől lehetett. Ezt a nézetet tartották a gnosztikusok, ez volt a régi, önmagukban bízó filozófusok elmélete.

2. Az istenkáromlásnak és tévelygésnek ez a rendszere elmúlt, habár újra fog éledni a mi időnkben, és újra megjelenik az ősi istenkáromló nyelvezet és utálatos gyakorlat. Amikor azután a névleges kereszténység hatalomra jutott, és elnyerte a császárok tetszését, újabb rendszer támadt. A *zsidó és a keresztény szisztémát összekeverték és ötvözték egymással*. A kereszténység örökölhetővé és nemzetivé vált; bevezették a csecsemőkeresztiséget; a keresztény gyülekezet *vénjei* a zsidó templom áldozó *papjává* váltak; és a zsidóknak tett földi ígéreteket a gyülekezet örökségének vették. Ez Róma alapvető tévedése. A vallást külső formák és szertartások kérdésévé tették, és visszavitték a bennük bízó, hitvalló keresztényeket a cselekedetek törvényéhez. Róma nem más, mint Babilon, ami zűrzavart jelent. Még mindig részben ebben a szomorú állapotban vesztegelnek sokan, egyes esetekben még Krisztus szolgálói is. Ennek a tévelygésnek azonban hamar el kell távoznia azok gondolataiból, akik tiszta szívvel vannak Krisztusban, annak a világosságnak az ereje által, mellyel a Szent Szellem ezt a témát újabban megvilágította Igéjének lapjain.

XV. Néhány utolsó példáért forduljunk Isten Igéjéhez.

1. A Szentírás egyes részei bevallottan *rejtélyesek* és nehezen érthetők. A római egyház ezekre alapozva mondja, hogy egy ilyen homályos könyvet hogyan lehetne odaadni a tudatlan emberek kezébe. Diadalmasan kérdi, ugyan mit tudhat a tanulatlan, szegény ember a *bibliamagyarázat alapelveiről*?

2. Gúnyos megjegyzéseire azonban Isten Igéjének másik jellegzetességében rejlik a válasz. Nem minden rejtélyes, nem mindenhez van szükség mélyreható kutatásra, nyelvismeretre és értelmezési alapelvekre. Az Ige egyes részei igen *egyszerűek*; egy gyermek képességeinek is megfelelnek. És míg a Szent Szellem elismeri, hogy egyes dolgokat nehéz megérteni, amelyeket

némely gonosz szívek vesztükre kiforgatnak, az Úr Jézus megfeddte a szadduceusokat, hogy tévelyegnek, mert *nem ismerik az Írásokat*. A Szent Szellem pedig elismeri annak a zsidó anyának a tettét, hogy fiát gyermekkorától kezdve a Szent Írásokra tanította, amelyek bölccsé tehetnek az üdvösségre.

A Szentírás tehát kettős természetű, ahogyan az Isten is, aki adta. Az egyik helyen betűvel van leírva az Ő akarata, azért, hogy vezéreljen bennünket; és ezt mindenki, aki fut, elolvashatja. A másik helyen pedig megállunk egy kősziklán az Ő örökkévaló terveinek végtelen, kifürkészhetetlen óceánja fölött, és a titok mozdíthatatlan, tapintható súlyként nehezedik ránk. Csak felkiáltani tudunk azzal együtt, aki sokkal többet ismert, mint mi: „Ó, mily mélységes!”.

Nézzük csak meg az apostoli leveleket. Az embernek értelme van. A levelek megvilágosítják őt tanítással; az ember ezek révén felfoghatja a kapcsolatot saját maga és Isten, valamint a láthatatlan dolgok közt, amit a természet nem fedezhetett fel. Nem elég azonban az, hogy világosságunk van és látunk valamit. Az ember tevékeny lény, nem kevésbé, mint amennyire értelmes és elmélkedő. Az apostoli levelek tehát nem csak *elméleti tanításokat* tartalmaznak, hanem *gyakorlatiasak* is.

Isten Igéje egyik helyen *szó szerinti*, a másikon *képletes*. Ragaszkodnunk kell valamelyik elvhez, hogy közben kizárjuk a másikat? Isten mentsen! A baj akkor van, ha ezek közül az elvek közül bármelyiket is áttoljuk máshová a maga területéről. A hittudósok *szó szerint* alkalmazták ránk a *törvényt*. Majd bejött a csecsemőkereszttség, szentelt víz, szent öltözékek, szent helyek és napok, szent háború és esküvések. A *prófétákat* viszont *elszellemiesítették*, és így a Júdának és Jeruzsálemnek tett ígéreteket a gyülekezet örökségévé, a próféciaát pedig kusza hálóvá tették, amely csak a hívők belső megtapasztalásáról beszél. Fordítsuk vissza ezt a folyamatot!

XVI. Keresztény testvéreim, vegyük egésznek a Szentírást! Egyesek szerint a Biblia a konzervativizmus nézetét testesíti meg és tanítja, és határozottan azt képviseli, hogy a világban is és a gyülekezetben is az embereknek eltérő kiváltságaik, rangjuk és képességeik vannak.

Mások viszont csak a vezetők és a gazdagok törvényszegései ellen szóló fenyegetéseket, és a haladás és a jobbítás alapelveit veszik észre belőle. Lelkesen megragadják mindazt, amit az Ige az ember közös eredetéről, minden lélek Nagy Bíró előtti egyenlőségéről és az Neki való egyforma felelősségről ír.

A Biblia azonban *egyaránt* tartalmazza *mindkét* igazságot! Ez Isten könyve, és nem az ember könyve. A Magasságos Isten egyensúlyban tartja a mérleg serpenyőit – egyszer a királyok bűneiről beszél nekünk, máskor meg a nép gonosztetteiről.

Az igazság kettős természetéből **előre kiszámított** nehézségek támadnak. Így teszi ugyanis Isten próbára az emberiséget; így teszi próbára népét. Elfogadják-e vajon mindkét állítását az ő egyszerű kijelentése alapján? Legtöbbször nem fogják elfogadni, mert egyoldalúak. Mindent egységbe fognak erőltetni. Türelmetlenek az Ige rétegeiben megjelenő repedésekkel és „hiányosságokkal” szemben. Figyelmen kívül hagynak minden bizonyítékot, mely nézetüknek ellentmond. Az ilyeneket hagyni kell. Akik egyszerűen gondolkodnak, azok viszont oda fognak figyelni. Amikor azonban *tényekről* van szó – „Mit mond az Úr?” – a keresztények közelebb kerülnek egymáshoz. Amikor látjuk, és bizonyosságot teszünk róla, hogy Isten igazságának nem kell megvárnia, hogy kibékíthető legyen az elméleteinkkel, sokkal előrébb fogunk járni az egység felé vezető úton.

Mi az a hatalmas erő, mely oly sebesen repít bennünket akár a szárazföldön, akár a tengeren? A tűz és a víz gyümölcse. Vegyük ki a tüzet vagy a vizet, és a gőzgép élettelen tömeg marad csupán. Tűz

és víz természetes ellentétei egymásnak, de amikor külön-külön tartva, de mégis összehozzuk őket, milyen csodálatos eredmények születnek!

Nem lehet, hogy ha bennszülötteknek elmagyaráznánk a gőzgép működését, ez a történet számukra meglehetősen abszurdnak és ellentmondásosnak hangzana? És ha megmutatnánk nekik a gőzgépet működés közben, nem szakadnának-e két pártra, a *tűz-emberek* minden erőt a kazánnak tulajdonítanának, a *víz-emberek* pedig úgy vélnék, hogy az összes erő a folyadékból származik? Ilyennek látszik a kálvinizmus, illetve az arminianizmus észszerűtlensége, amikor kölcsönösen kizárja egyik a másikat.

Te, aki az ígét hirdeted! Két kantárszár adatott a kezébe. Ne mindig csak az egyiket húzd, nehogy te is és a lovad is az árokba essetek!

Az olvasót pedig bátorítjuk, hogy elfogadja, amit Isten mondott, akkor is, ha látszólag ellentmondásos, egyfelől szuverenitásával és korlátlan hatalmával kapcsolatban, másfelől az ember szabadságával és felelősségével kapcsolatban, **pusztán azért, mert Isten bizonyoságot tesz mindkettőről**. Ez bőségesen elegendő alap arra, hogy ezt is, azt is elfogadjuk. Nem kell először rendszerbe redukálni, és valamilyen elmélet alá behozni.

Zárásképpen szeretnék mégis néhány békéltető gondolatot az olvasók elé tárni.

A Biblia a teljes igazságot, Isten teljes tanácsát, az Ő teljes természetét tartalmazza. Isten természete azonban kettős. Isten az Igaz Kormányzó, aki engedelmességet kíván meg alattvalóitól. De Ő az irgalmas Uralkodó is, aki jókat ad az Ő teremtményeinek. Ha azonban Isten e két kimagasló tulajdonságának csúcspól tekintjük, az ember kettős természetet lát. Úgy tekintjük Istent, mint szuverén (teljhatalmú) Teremtőt, akiknek az akarata szükségképpen teljesülni fog, és akinek örökkévaló tanácsvégzése minden zűrzavarról kezdettől fogva gondoskodott? Ó, akkor az ember csak *egy dolog*! Porszem a napfényben, változhatatlan törvényeknek alávetve! Minden jósága csakis a Teremtő kiáradásából származhat.

De tekinthetjük, és úgy is kell tekintenünk Istent, mint a világmindenség Uralkodóját; a törvényadót, aki elvárja az engedelmességet, aki ígér és aki fenyeget – akinek ígérete örök élet, fenyegetése pedig örök tűz és gyötrelme. Ó, akkor az ember *egy személy*? Szabad, független nagyúr, aki képes azt választani, amit akar, és akivel igazságosan kell bánni a cselekedetei szerint? Ebben a tekintetben az ember lázadó, aki megszegte Isten törvényeit, megszorította Isten szívét, és az örökkévalóságon át szenvedni az igazságos Kormányzó elleni lázadásának büntetését.

Mindkét nézet elkülönül egymástól; mindkettő általánosságban véve igaz. Az Ige mindkettőt állítja. Az ember **aktív**. Az ember **passzív**. Az ember aktív (cselekvő) az Isten **igazságosságával** való kapcsolatában. Az ember passzív (tehetetlen) Isten **szuverenitásával** való kapcsolatában.

Mennyire leküzdhetetlenek lennének Isten igazságosságának és irgalmának egymásnak ellentmondó követelményei Krisztus keresztyének evangéliuma nélkül! De ott, végtelen harmóniában jelenik meg Isten tökéletes igazságossága és tökéletes irgalma. Az emberek jövőbeli ítéletében és jutalmában mindkét jellemző ugyanolyan harmonikusan fog megjelenni, mint ahogyan az a kereszt csodálatos eseményében megnyilvánult. Az evangélium kijelentése nélkül azonban az ember soha nem jöhetett volna rá, hogy e két tulajdonság ellentétes igényeinek hogyan lehet eleget tenni az ember *bűnével* kapcsolatban. Nem meglepő tehát, ha azzal kapcsolatban, hogy ez a két jellemző hogyan cselekszik harmóniában az emberiség *viselkedésével* és *végző sorsával* kapcsolatosan, nehézséget okoz, ha ki akarjuk egyensúlyozni és össze akarjuk egyeztetni a kétfajta követelést. És azzal, hogy az ember ezt megpróbálta, átlépte a maga területét.

Vegyünk egy gyógyszerészt, aki elkészít egy receptet. Valaki belép a patikába, és ránéz a lapra. Megkérdezi, hogy valóban jó ötlet-e kéksavat kininnel vegyíteni? Nem érti, hogy a gyógyszerész hogyan keverheti össze ugyanabban az üvegcsében az erősítő szert és a gyulladáscsökkentőt? »Milyen lehetséges jótékony hatás származhat ilyen ellentétes összetevők elegyéből?« Vajon nem az lenne a gyógyszerész válasza: »Nézze, ez nem az én dolgom. Aki ezt a receptet összeállította, sokkal képzetesebb az orvoslásban, mint én. Én csak végrehajtom a feladatot. Hogy milyen gyógyszer lesz belőle, az nem az én dolgom; az én feladatom csak az, hogy ezt a két anyagot összekeverjem. Én egyedül ezért felelek – hogy milyen hatással van a betegre, azért én nem vagyok felelős.«

Ez ugye megfelelő válasz volt a gyógyszerész részéről, hiszen a tudása nem ér fel az orvoséval. És nem lenne elegendő igazolás Isten szolgájának, aki az ige hirdetésében és a tanításban látszólag egymással ellentétes igazságokat vegyít a lelkek bölcs Orvosának tekintélye alapján? Igen! Az isteni gyógyszerész vegyész! Készítsd el a receptet, ahogyan le van írva! Az eredményt pedig bízd arra, aki megírta a receptet!

A Szentírás olyan ház, melynek egynél több homlokzata van. Aki mindig a keleti irányból közelíti meg, azt mondhatja, hogy a színe *fekete*. Aki soha nem lép be rajta máshol, csak mindig a nyugatról jövő úton, ugyanilyen határozottan és ugyanilyen helyesen állíthatja, hogy a színe *fehér*. Aki azonban mindkét úton végigmegy, megkerüli a házat, és megnézi minden látószögéből, az láthatja, hogy a fekete és a fehér; az eleje, a hátulja és a teteje egyetlen szilárd épületté áll össze, mely egyaránt mélyen gyökerezik az Isten és az ember természetében.

Aki az igazságnak csak a felét fogadja el, mindig hajlamos lesz a véleményét megváltoztatni – méghozzá annál hevesebben, minél ötvözetlenebbül és egyoldalúbban gondolkodott korábban. A vehemens arminianusból, ha valamilyen ellenfél hatására vagy az igazság ereje által meggyőződést nyert Isten szuverenitásáról, nem ritkán merev és kemény kálvinista lesz; aki pedig az elején túl sok jelentőséget tulajdonított a jócselekedeteknek, végül lehet, hogy teljesen megtagadja és elvetendőnek tartja őket.

Adjon nekünk az Úr egyszerű, tiszta szemet és Szent Szellemének tanítását, hogy Igéjének minden egyes része hatást gyakorolhasson a véleményünkre, a szívünkre és a magatartásunkra!

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült: <https://archive.org/details/twofoldness>

Fordítás: <https://hitunkcelja.wordpress.com/>